

*Република Србија
Министарство заштите животне средине*

**11070 Нови Београд
ул.Омладинских бригада 1**

Предмет: Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја Проекта вађења речног наноса са спруда уз леву обалу, у кориту реке Велике Мораве, на приближној стационажи од km 143+850 до km 144+600, на к.п.бр.2806/1 КО Мијатовац и к.п.бр.7369/1 КО Ђуприја ван, све у општини Ђуприја.

На основу члана 8. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл.гл.РС“ 135/04) и члана 2. Правилника о садржини захтева о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Сл.гл.РС“ 69/05), подносим захтев за одлучивање о потреби процене утицаја „Проекта вађења речног наноса на експлоатационом пољу са спруда уз леву обалу, у кориту реке Велике Мораве, на приближној стационажи од km 143+850 до km 144+600, по Генералном пројекту уређења Велике Мораве, од ушћа у Дунав до састава Западне и Јужне Мораве, на к.п.бр.2806/1 КО Мијатовац и к.п.бр.7369/1 КО Ђуприја ван, све у општини Ђуприја“.

Самостална аутопревозничка-трговинска
радња „Алекс-Р“ Свилајнац

Власник: Бобан Радисављевић
ул.Димитрија Катића бб
Свилајнац
063 / 600035

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца

ЗАХТЕВ

за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на
животну средину пројекта:

Свилајнац 29.10.2018.године

Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину
2018.година

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину
2018. година

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца

**ПОДАЦИ УЗ ЗАХТЕВ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ
УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину
2018. година

1. ПОДАЦИ О НОСИОЦУ ПРОЈЕКТА

1.	Назив фирме	Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ Свилајнац
	Скраћени назив	АЛЕХ-Р
2.	Адреса и седиште	ул. Димитрија Катића бб Свилајнац
3.	Број телефона	063/600035
4.	Број факса	
5.	E-mail	
6.	Порески идентификациони број	103567152
7.	Матични број	56644784
8.	Шифра делатности	63120
9.	Банка и број текућег рачуна	160-135136-31
10.	Број потврде и извршеном евидентирању за ПДВ	
11.	Регистар привредних субјеката	
12.	Овлашћено лице/контакт особа	Власник: Бобан Радисављевић ул.Димитрија Катића бб Свилајнац

2. ОПИС ЛОКАЦИЈЕ

Експлоатационо поље налази се у кориту за малу воду и представља спруд ближе левој обали, на к.п.бр.2806/1 у КО Мијатовац и к.п.бр.7369/1 КО Ђуприја, општина Ђуприја, низводно од друмског моста у Ђуприји. Предметни спруд одређен је стационажом од км. 143+850 до км. 144+600 по Генералном пројекту уређења Велике Мораве, од ушћа у Дунав до састава Западне и Јужне Мораве

Површина експлоатационог поља износи 01.00,73 ha, и налази се у поседу ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“ Београд, са којим подносилац захтева регулисао закуп водног земљишта.

Експлоатационо поље је одређено почетном и завршном координатом стационаже, и то:

	Y	X
1.)	7 529 549.97	4 867 173.32
2.)	7 529 621.09	4 867 184.62

Слив Јужне и Западне Мораве, од којих настаје Велика Морава, а нарочито сливови притока Велике Мораве, је са израженим подужним падом што доводи до јаке ерозије проузроковану већим брзинама. Еродирани материјал транспортујем се у облику наноса, који се преноси и обликује из горњих токова, низводно. Корито у доњем току Велике Мораве формирано је у алувијалном материјалу, који је по природи формиран од некохерентног невезивог материјала.

Обале су тако формиране углавном од оваквог материјала, па услед наиласка великих вода долази до одрона и самим тим до честог мењања тока и стварања кривудавог тока са израженим меандрима.

На овим деоницама долази до еродирања конкавних обала и стварања спрудова на конвексним обалама. Еродирани материјал-нанос, таложи се у зони ушћа у Велику Мораву, што је случај са реком Лугомир и Белица које су леве притоке, на око 10-15km низводно.

Локација спруда налази се на конвексној левој обали, чији је радијус кривине испод 500m.(Ђупријска кривина). Од регулационих радова, који су изведени у ранијем периоду су, регулација десне обале у дужини од око 500m. На левој обали се формирају мањи спрудови који својим дејством штетно утичу на део десне обале која низводно није регилисана и еродира инундациони део корита, који се налази у градском подручју Ђуприје

Приступни пут локацији за експлоатацију, која је предмет захтева, је из правца Ђуприје и повезан је квалитетним пошљунчаним путем, који се редовно одржава, у дужини од око 1000m., са путем првог реда Ђуприја – Јагодина.

Сл.1. Шира локација експлоатационог поља

Постојеће коришћење земљишта

Поступајући по Уговору о закуп водног земљишта у јавној својини, бр.7091 од 27.7.2018.године закључује се да је подносилац захтева учествовао на јавном позиву за давање у закуп водног земљишта од стране ЈВП „Србијаводе“Београд испунио захтев из Решења о издавању водних услова и Закона о водама члан 10а,б,в и г. и тиме стекао право за закључење Уговора о закупу водног земљишта у складу са Закона о водама.

a.) Регенеративни капацитет природне средине

Предметна локација на којој се планира експлоатација, представља подручје без великих емитера загађујућих материја, нема индустријских објеката. У близини вршења ископа неће бити објеката у којима ће се обављати производња у ужем смислу.

С обзиром на горе наведених чињеница, очигледно је да животна средина још има довољан регенеративни капацитет на овом локалитету, при релативно малом доприносу „полуаната“, може сама да реагује и да се регенерише без додатних интервентних мера.

6.) Апсорбиони капацитет природне средине

Као што се из предходног поглавља може видети, животна средина има одређени апсорбиони капацитет да прихвати ограничено количине загађујућих материја. Утицај на квалитет животне средине произилази углавном од аеро загађења, које потиче од моторних возила са Регионалног пута R217, који се налази у близини ове локације.

Овај утицај није лимитирајући нити има посебног значаја при реализацији предметног пројекта.

3. ОПИС КАРАКТЕРИСТИКА ПРОЈЕКТА

НАЗИВ ПРОЈЕКТА : ЕКСПЛОАТАЦИЈА ПЕСКА И ШЉУНКА ИЗ КОРИТА РЕКЕ ВЕЛИКЕ МОРАВЕ, НА СТАЦИОНАЖИ ОД КМ 143+850 ДО КМ 144+600, НА К.П.БР.2806/1 КО МИЈАТОВАЦ И К.П.БР.7369/1 У КО ЂУПРИЈА ВАН, СВЕ У ОПШТИНИ ЂУПРИЈА.

a.) ВЕЛИЧИНА ПРОЈЕКТА (СА ОПИСОМ ФИЗИЧКИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОБЈЕКТА И ПРОИЗВОДНОГ ПОСТУПКА)

Тенички опис планиране експлоатације шљунка и песка подразумева

- одређивање границе захвата – стационажу
- планиране дубине ископа
- ситуациони план локације
- број запослених и радно време
- материјални биланс
-

На основу издатих водних услова, извршено је геодетско снимање у зони експлоатације и формирана подлога за дефинисање техничког решења.

Поред елеменат потребних за пројектовање у протоколу о обележавању трасе, дате су и координате и контуре експлоатационог поља положајно и висински. Тако да се може сматрати да се процес експлоатације одвија у самом водотоку на к.п.бр.2806/1 КО Мијатовац и к.п.бр.7369/1 КО Ђуприја ван, на стационажи од км 143+850 до км144+600, по Генералном пројекту уређења Велике Мораве.

Дубина ископа је одређена на основу урађеног подужног профила, водећи рачуна да нивелета ископа се налази изнад линије „талвега“ као услова из решења ЈВП“Србијаводе“.

Према исказницама количина које се могу очекиват уз стални пронос наноса на овој деоници, може се очекивати око 15000 m³.

На локацији ће бити запошљено 3 радника, од којих ће један опслуживати багер са повлачном кашиком и два возача камиона за превоз до сепарације предузећа.

За потребе контроле и надзора биће упошљено 2 чувара са 24-сатним радним временом.

Од објекта на локацији биће постављена камп приколица, за смештај радника и чувара и мобилни WC.

Електрична енергија није потребна, јер се рад на ископу ради само дању, док се чуварску службу користи акумулаторска сијалица.

ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС

Експлоатација шљунка из корита водотока, вршиће се класичном методом употребом багера са повлачном кашиком и директним утоваром у возила. Пре експлоатације није потребно вршити ископ муљевитог материјала, јер је шљунак на спруду чист и доброг квалитета.

Ископани материјал се транспортује на депонију инвеститора, која је удаљена око 2 км од локације за ископ.

Оваквим начином експлоатације корито се шири сукцесивно и враћа у протицајни профил, довољног капацитета да може пропусти предвиђену количину воде.

6.) МОГУЋЕ КУМУЛИРАЊЕ СА ЕФЕКТИМА ДРУГИХ ПРОЈЕКАТА

На предметној локацији има сличних делатности, али технолошки процеси немају значајних ефеката по квалитет животне средине тако да ни кумултивни ефекти нису од значаја за даље разматрање.

и.) КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И ЕНЕРГИЈЕ

Од природних ресурса се користи шљунак и песак природног порекла са спруда у кориту реке Велике Мораве, на којем је идентификовано налазиште. Шљунак као означени материјал за експлоатацију овим начином и са овакве врсте локалитета је обновљив у релативно кратком периоду.

Од енергената се не користи ни електрична енергија јер се експлоатација врши само за време дневне светlostи.

д.) СТВАРАЊЕ ОТПАДА (СА ПРОЦЕНОМ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА)

Реализацијом предметног Пројекта не настаје чврсти комунални отпад, нити било која друга врст отпада. На локацији ће бити запошљено само 3 радника на машинама и 2 радника на обезбеђењу. Комунални отпад који ће се генерисати (отпад од хране и пића), радици ће односити у контејнер на локацију товаришта инвеститора удаљеног око 2km и даље камионима ЈКП-а на депонију.

е.) ЗАГАЂИВАЊЕ И ИЗАЗИВАЊЕ НЕУГОДНОСТИ (БРСТЕ ЕМИСИЈА КОЈЕ СУ РЕЗУЛТАТ РЕДОВНОГ РАДА ПРОЈЕКТА: загађивање воде, земљишта, ваздуха, емисија буке, вибрација, светlostи, непријатних мириса, радијација и сл.)

ЗАГАЂИВАЊЕ ВОДЕ

Загађивање површинских токова активностима на локацији је искључиво у случају акцидентних ситуација, и то процуривањем горива из ангажоване механизације. С обзиром да се ради о свега три радне машине које ће истовремено бити на локацији (багер и два камиона), мала је вероватноћа дешавања ових појава.

Обим утицаја па и саме последице удесне ситуације су занемарљиве, чак и у случају удеса. Како су радници који рукују машинама увек присутни у близини машина, увек могу интервенисати у случају акцидента. Загађивање подземних вода је скоро немогуће из разлога што се гориво, потребно за рад машина

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца склadiшти само у резервоаре самих машина, а склadiште се налази у цистерни на локацији механизације и управне зграде инвеститора, која је удаљена око 7km.

ЗАГАЂИВАЊЕ ЗЕМЉИШТА

Из истих разлога који су наведени у оквиру „загађивања воде“ мала је вероватноћа да дође до загађивања земљишта.

ЗАГАЂИВАЊЕ ВАЗДУХА

У редовном раду и активностима, које ће се одвијати на локацији, емисија продуката сагоревања горива у радним машинама је занемарљива у односу на емисију са оближњег регионалног пута .

БУКА И ВИБРАЦИЈА

Бука коју стварају наведене радне машине у једновременом раду, може достићи и 95dB(A) у пуном раду. Међутим овај ниво буке експоненцијално опада са удаљавањем од извора, а с обзиром на велику удаљеност најближе настањених објекта, повећање нивоа буке на микролокалитету није од значаја за окружење.

СВЕТЛОСТ, ТОПЛОТА И РАДИЈАЦИЈА

Емисија светlostи, топлоте и радијације се не очекује у редовном раду, као ни у удесним ситуацијама.

4. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА КОЈЕ ЈЕ НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА РАЗМАТРАО

Алтернативе са аспекта погодне локације нису разматране од стране Носиоца пројекта, јер локација припада зони која је управо и предвиђена за експлоатацију минералних сировина.

5. ОПИС ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНИ УТИЦАЈУ

СТАНОВНИШТВО

Катастарска површина општине Ђуприја износи 28.739,22 ха и обухвата следеће катастарске општине: Ђуприја (град), Ђуприја (ван града), Дворица, Јовац, Остриковац, Мијатовац, Влашка, Крушар, Вирине, Исаково, Супска, Старо село, Батинац, Сење, Иванковац, Паљане, Бигреница и Кованица.

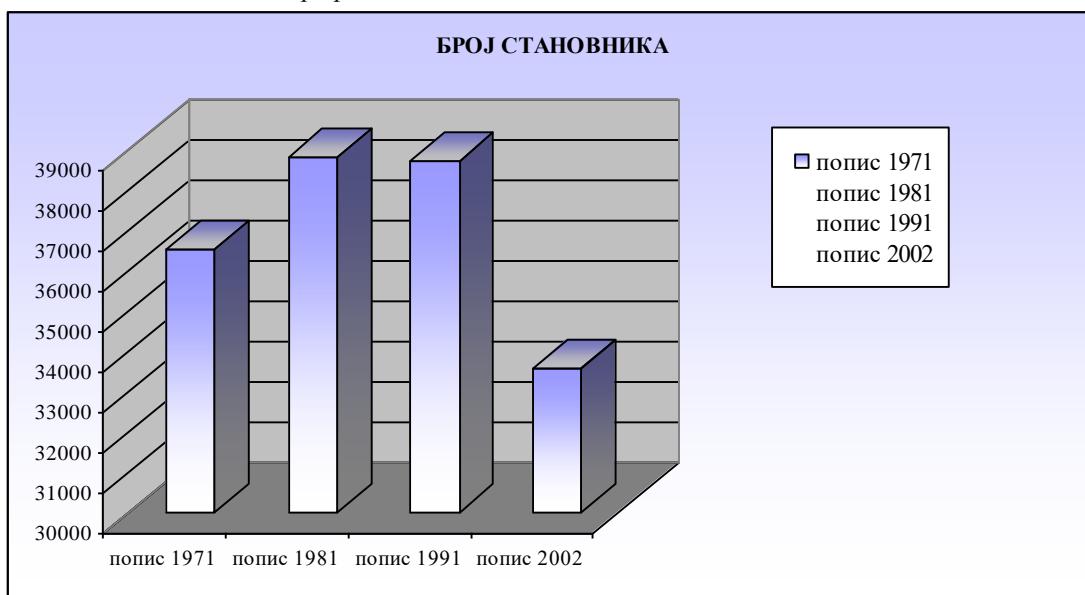
Општина Ђуприја, у демографском смислу, прати кретање на нивоу Републике Србије. Наиме, значајну експанзију становништва доживела је током седамдесетих година прошлог века, када је и целокупна друштвена и привредна активност била у експанзији. Током деведесетих је дошло до значајног одлива становништва (са 38.747 у 1991. години на 33.567 у 2002. години). Следи табела и дијаграм са упоредним званичним подацима Републичког завода за статистику, са пописа становништва из 1971., 1981., 1991. и последњег пописа 2002. године:

Табела 1. Попис становништва 1971-2002.

ПОПИС 1971.	ПОПИС 1981.	ПОПИС 1991.	ПОПИС 2002.
36.529	38.841	38.747	33.567

Извор: Републички завод за статистику

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца
Графикон 1. Попис становништва 1971-2002.

Извор: Републички завод за статистику

Стопа наталитета је 8,3, а морталитета 16,6. На основу овог податка, као и претходне табеле, евидентирано је смањење броја становника и већи број старијих особа.

године старости	попис 1971	попис 1981	попис 1991	попис 2002
0-4	2229	2577	2258	1409
5-9	2244	2518	2346	1688
10-14	2613	2314	2544	1908
15-19	3387	2351	2494	2147
20-24	3080	2802	2358	2201
25-29	2134	3451	2295	2043
30-34	2663	3166	2763	1916
35-39	3201	2164	3332	1968
40-44	3332	2702	2975	2334
45-49	2872	3121	2002	2804
50-54	1539	3168	2480	2528
55-59	1757	2652	2842	1738
60-64	1835	1385	2805	2047
65-69	1522	1495	2152	2336
70-74	985	1382	1046	2096
75 и више	1020	1459	1780	2131
непознато	116	134	275	273
укупно:	36529	38841	38747	33567

Од укупног броја становника, 30549 су Срби, а најбројније националне мањине су Власи којих има 1356, потом Роми којих има 277, док је бројност осталих мањина незнатна или неодређена.

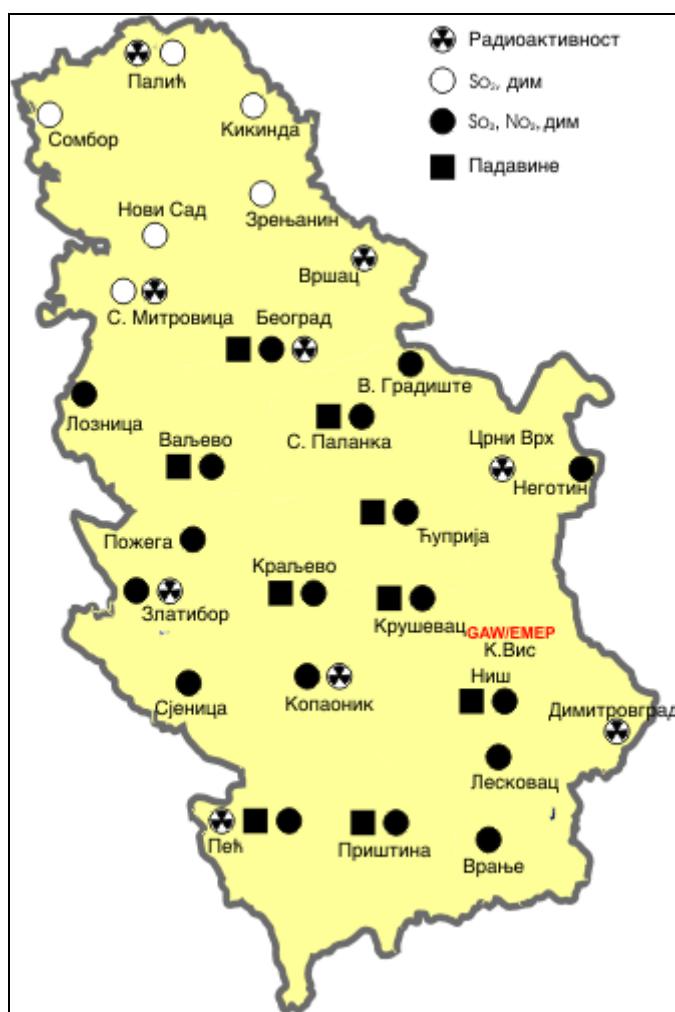
Како постоји знатна удаљеност предметног пројекта од насељеног места, могућност значајнијег утицаја је изузетно мала.

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца
ВАЗДУХ

У Републици Србији, на 18 мерних места, врши се мониторинг квалитета ваздуха мерећи сумпор-диоксид (SO_2), азотове оксиде (NO_x) и чађ. Најближа станица предметној локацији је Ђуприја.

Завод за јавно здравље „Поморавље“ из Ђуприје прати квалитет ваздуха у урбаниј средини на два мерна места у коме очитава SO_2 и чађ, и хидрометеоролошки завод врши мониторинг квалитета ваздуха мерећи сумпор-диоксид (SO_2), азотове оксиде (NO_x) и чађ на основу 24-часовног узимања узорака.

Постоје планови за развој мреже аутоматских станица за мониторинг квалитета ваздуха на нивоу Републике Србије, која ће садржати 5 Мапа градских станица, 4 приградске станице, 3 станице на саобраћајницама, 10 индустријских станица, 1 сеоску станицу и 1 позадинску ЕМЕП станицу, где постоји реална основа да Ђуприја буде једно од мерних места. Тренутно се не мере аероседименати, ПАУ, тешки метали и приземни озон, као и специфичне загађујуће материје у репрезентативним подручјима, који се мере на најближој мониторинг станици која се налази у Параћину.

Национална мрежа станица за мониторинг ваздуха и падавина

Анализом података добијених на основу испитивања узорака ваздуха из локалне мреже урбаних станица у току 2008. године и првих девет месеци

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „ALEХ-Р“ из Свилајнца 2009. године и поређењем са прописаним нормативима као и међусобним резултатима може се констатовати следеће:

У току 2008. и 2009. године, на мерним местима није регистрована концентрација сумпордиоксида преко граничне вредности имисије (ГВИ). Просечна средња годишња вредност сумпордиоксида по мерном месту у 2009. години (на основу узорковања за девет месеци у 2009. години) износи $14,28 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, а у 2008. години била је $5,08 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Просечна средња годишња вредност чаји по мерном месту у 2009. години (на основу узорковања за девет месеци у 2009. години) износи $1,75 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, према $6,685 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$ у 2008. години.

Средња годишња вредност представља статистичку меру изложености популације и зато се и узима за вредновање степена загађености, односно квалитета ваздуха. Према препорукама Светске Здравствене Организације, као и према Правилнику средња годишња вредност за SO_2 и чај износи $50 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, а за азотазотдиоксид $60 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$. Комбиноване вредности ових загађујућих материја преко $50 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$ утичу на оболење од респираторних болести деце испод 6 година. У анализи средње годишње вредности узети су подаци из 2008. и 2009. године.

Средње годишње вредности: чај, сумпордиоксид, азотдиоксид.

Средња годишња вредност сумпордиоксида ни на једном мерном месту није била преко ГВИ ($50 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$). Периодичне (зимске) концентрације сумпордиоксида кретале су се у распону од $7,15 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$ до $9,154 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Средња годишња вредност чаји није прелазила преко ГВИ за годишњи просек. Периодичне зимске концентрације чаји нису биле преко годишње ГВИ од ($50 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$), на једном од два мерна места. Средње годишње вредности чаји кретале су се у распону од $1,36 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$ до $7,76 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Средња годишња вредност сумпордиоксида и чаји и азотдиоксида за општину Ђуприја је од граничне вредности имисије прописане Правилником, за настањена подручја (50 односно $60 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Максимална вредност за сумпордиоксид регистрована је у току априла 2009. године на мерном месту Завода за јавно здравље.

На предметној локацији, загађење ваздуха потиче од сагоревања горива дизел моторима који покрећу багер и два камиона. У редовном раду и активностима, које ће се одвијати на локацији, емисија продуката сагоревања горива у радним машинама је занемарљива у односу на емисију са оближњег регионалног пута R217.

ВОДЕ

Два главна водотока су Велика Морава и Раваница.

Велика Морава (245 км), представља највећи ток Шумадије и Поморавља и, заједно са природним наставком Јужном Моравом, чини највећу реку Србије. Настаје спајањем Јужне Мораве (343 км) и Западне Мораве (295 км) код Сталаћа. Ширина реке се креће од 80 до 250 м, дубина до 10 м, а некада је била пловна до Ђуприје. Протицај веома осцилира – од 24 до $2600 \text{ m}^3/\text{s}$ и, дуж свог тока прима неколике притоке: Каленићка река, Лугомир, Белица, Лепеница, Јасеница, Јовановачка река, Црница, Раваница, Ресава. Велику Мораву одликују и велике количине проноса наноса што је током њене морфолошке историје довело до издизања долине. У области

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца Великоморавске котлине мерење протицаја врше се на водомерном профилу. Та мерења обавила је водомерна станица Ђуприја за период разматрања 1972-1991. година. Слив Мораве одликује велико колебање притока воде. У месецу априлу, за време највишег водостаја, Великом Моравом протиче и до 100 пута више воде него при најнижим водостајима. Обезбеђена је обострано од изливања великих вода одбрамбеним насыпима. У току 20. века је често долазило до изливања Велике Мораве и плављење градског језгра општине.

Река Раваница извире у Шареном кладенцу, североисточно од Сењског Рудника. У горњем току долина Раванице је прилично плитка, да би потом ушла у клисуру. Веће притоке су јој Иванковачка река (Миросава) и Стубички поток. За Раваницу је карактеристично да највећи део воде добија од извора који се налази између манастира Раванице и Сења, а не од притока. Својим током протиче кроз Ђуприју, где се улива у Велику Мораву. Дужине је 26,7 km, а површина слива износи 158 km².

Предметна локација је спруд у кориту реке Велике Мораве, на стационажи од km 143+850 до km 144+600, рачунајући по Генералном пројекту уређења Велике Мораве који је израдио Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ на подручју КО Мијатовац и КО Ђуприја у општини Ђуприја.

ЗЕМЉИШТЕ

Ђуприја лежи у долини Велике Мораве, на њеној источној обали. Терен је углавном равничарски и благо заталасан. Просечна надморска висина у близини самог насеља износи око 125 m. Геолошко-морфолошку карактеристику ширег подручја Ђуприје сачињавају крајњи западни одронци карпатског система и алувијални наноси реке Мораве. Уже подручје Ђуприје карактеришу творевине периода алувијала, неогена и горњег гликоцена.

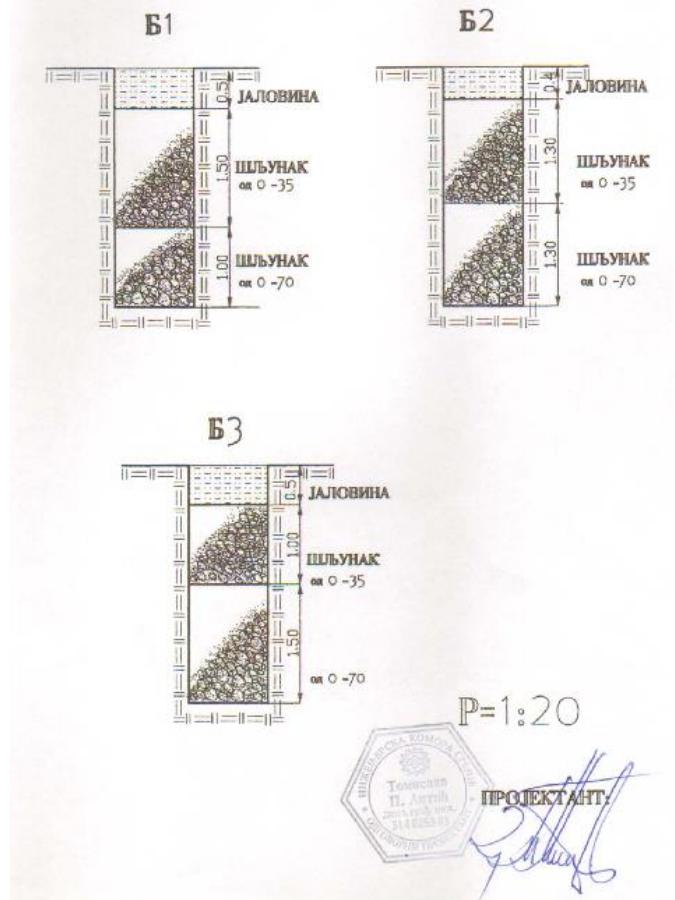
Формирање рељефа отпочело је током неогена и траје до данас. Почетак се везује за тектонске процесе којима је формирана депресија чија је граница од средњег миоцена мигрирала према централним деловима депресије. Доминантну улогу током формирања рељефа, кроз цео квартал има флувијални процес који је дао и основно обележје данашњем рељефу ове морфоструктуре.

Алувијон настао ерозионо-акумулативним радом речног тока. У њему су формирани облици који представљају делове стarih корита које је река створила мењајући свој ток. Унутар Парадинско-Јагодинске котлине развијена је речна тераса. Багрданска клисура је епигенетског карактера, пошто се ток реке најпре усекао у језерске седименте, а затим и у подлогу од кристаластих шкриљаца. Алувијалне наслаге, унутар Парадинско-Јагодинске котлине, имају дебљину од 10-14m.

Ширина алувијона има променљив карактер који се може дефинисати на следећи начин: на потезу од Парадина до Јагодине износи 4-5 km, у области Багрданске клисуре ширина алувијона је минимална док је дебљина наслаге 9-10m.

Алувијалне наслаге Велике Мораве сastoјe сe од два хоризонта, који сe међусобно знатно разликују по литолошком и гранулометријском сastаву. Доњи слој је сачињен од песковитог шљунка, у коме су заступљене грубе, средње зеरне и ситнозрне фракције. Дебљина овог хоризонта сe крећe од 5-18m. Његову подину чине, неогени глиновито-лапоровито-песковити непропусни седименти. Повлатни слој сe сastoјi од алувијалних глина и прашинастих пескова, ређе ситнозрних.

СОНДАЖНЕ БУШТОТИНЕ

*Резултати истражне бушотине на локацији
преузети из Пројекта за експлоатацију песка и шљунка*

ФЛORA И FAУNA

Као последица јаких антропогених утицаја у прошлости, биљни и животињски свет је врло изменењен и деградиран. Главни фактори деградационих утицаја су велика и дуготрајна насељеност територије и коришћење пољопривредног земљишта.

Територија општине Ђуприја је, у целини гледано, претежно аграрна и густо насељена територија. Природни биљни свет је замењен пољопривредним културама, а преостали део је осиромашен и деградиран. Тако су поремећена и станишта неких животињских врста.

БИЉНИ СВЕТ

1. Дрвеће

Буква, горски јавор, јавор млеч, клен, бели град, грабић, јасика, бреза, бела врба, ива, дивља крушка, дивља трећња, дивља јабука, брест, ситнолисна липа, крупнолисна липа, храст китњак, храст сладун, цер, бели јасен, црни јасен, брдски брест, смрча, црни бор, бели бор, ариш, боровац.

2. Жбунасте врсте

Јоргован, леска, зова, хајучка опута, курика, глог, дрен, павит.

3. Приземна флора

Дивља ружа, купина, млечика, бели петолист, зечика, сасе, висибаба, процепак, просинац, димњаче, бујад, навала, влашка салата, коприва, хајучка трава, кантарион, ванилова трава, матичњак, боквица, камилица, оман, валеријана, медвеђи лук, брадавичак, хоћу-нећу, љубичица, јагода, траве.

ЖИВОТИЊСКИ СВЕТ

1. Животиње

Јелен, срна, дивља свиња, вук, лисица, шакал, зец, јазавац, ласица, твор, куне, пух, веверица, кртица, слепо куче, ровчица, јеж.

2. Птице

Јастреб, кобац, орао мишар, ветрушка, куквица, детлић, польска јаребица, фазан, гавран, врана, сврака, гугутка, голуб, кос, сеница, славуј, врабац, ласта, бела рода, сова мала, буљина, кукувија.

3. Гмизавци

Шарка, посек, белоушка, смук, гуштер зидни, гуштер шумски, даждевњак, тритон.

4. Рибе

Беовица, кркуша, бодорка, бабушка, плавац, скобаљ, мрена, деверика, шаран, сом, смуђ, штука, белун, пастрмка, пеш, цверглан, манић, кокель, црвенперка, чиков.

КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ СА МЕТЕОРОЛОШКИМ ПОКАЗАТЕЉИМЉА

Климатске одлике формирају географски положај и рељеф, па је за цео регион пресудно што је високим планинама одвојена од изразитих утицаја Средоземног мора, а широко отворена према панонској низији. Тиме се граде олике умерено континенталне климе са хладним зимама и топлим летима, уз мања одступања, док се у пролеће снажније осећају топлија струјања са југа утичући на брже топљење снега, на пораст водостаја и бржи раст вегетације. Просечна годишња температура износи $11,1^{\circ}\text{C}$. Средње месечне температуре ваздуха крећу се од $-0,3^{\circ}\text{C}$ у јануару до $20,8^{\circ}\text{C}$ у јулу. Такав распоред температуре условљен је продором хладних ваздушних маса са севера и топлих са југа. Падавине у просеку износе 662 l/m^2 . Средње месечне суме су највеће у јуну (76 l/m^2), а најмање у фебруару ($39,7 \text{ l/m}^2$). Највиша температура у последњих 100 година, на територији општине Ђуприја, износила је $44,6^{\circ}\text{C}$ а измерена је 27.јула 2007.године. Најнижа температура у последњих 100 година,

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца на територији општине Ђуприја, износила је -27,1 °C а измерена је 31.јануара 1987.године.

Ветрови се јављају као стални када проузрокују локалне времененске непогоде, или као повремени ако их стварају прдори ваздуха из суседних области. Иначе, врло су значајан фактор јер утичу на климатске промене изазивајући разлике у температури, доносећи падавине или сушу. Најучесталије дува северозападни ветар са особином да доноси велике количине падавина под утицајем ваздушних струја са Атланског океана и Јадранског мора. Други по учесталости је југоисточни ветар кошава који стизе преко долине реке Црнице и креће се низводно све до Багрданског теснаца. Долази са Карпатско-Балканских планина услед разлика у ваздушном притиску које настају као резултат високог ваздушног притиска који се образује изнад континенталних области у Украјини и Средоземља где влада низак ваздушни притисак. Током пролећа и лета дува као сув и топао ветар са којим ретко стижу падавине чак и у току зиме, мада доноси сув снег и гради сметове. Трећи по значају је хладни северац нарочито тбог утицај на исушивање тла у периоду вегетације од јула до септембра. Јужни ветар, развигорац, дува током целе године. У рано пролеће може да се нагло јави и да траје дуже изазивајући поплаве.

РЕЛАТИВНА ВЛАЖНОСТ ВАЗДУХА

Ђуприја је окружена планинама и при различитим температурама овде се ствара језеро топлог и хладног ваздуха. Највлажнији месец је децембар и његова просечна влажност је 83 %. Најсушнији месец је март и његова просечна влажност је 71 %. Ваздушни притисак је променљив. Релативна влажност ваздуха је током дана променљива и креће се у интервалу од 30-80.

ПАДАВИНЕ

У Ђуприји просечно годишње падне 662 l/m^2 атмосферских талога, при чему највише падне у јуну $76,1 \text{ l/m}^2$ а најмање у фебруару $39,7 \text{ l/m}^2$.

Највећа висина снега забележен на територији општине Ђуприја је 30.01.1978.године 58 цм.

ОБЛАЧНОСТ И ОСУНЧАВАЊЕ МЕЂУСОБНИ ОДНОС НАВЕДЕНИХ ЧИНИЛАЦА

Укупна годишња сума осунчавања износи 2.068 часова, од тога на период од марта до октобра отпада 1.759 часова или 85% годишње суме, што ово подручје сврстава у област умерене облачности. У децембру је најмање учешће сунчаних часова и износи 55,2, а највеће је у јулу са 294,1 часова.

6. ОПИС МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- Постојање пројекта-неће имати значајних непосредних, посредних, секундарних кумултивних, дугорочних и сталних утицаја на животну средину у редовном раду Пројекта. Ради се о малом захвату, активне површине 01.00,73ha, на којем се истовремено налазе 3 грађевинска возила, са 3+2 запослена радника (2 су радници на чувању комплекса) и са радом у две смене (док траје обданица). Могућ утицај Пројекта је искључиво у удесним ситуацијама-процуривање горива.

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца

- Коришћење природних ресурса-редован рад Пројекта је управо коришћење шљунка који је природни ресурс.
- Емисија загађујућих материја-се у концентрацијама изнад дозвоњених, не очекује у редовном раду Пројекта. На локалитету ће бити, истовремено, ангажовано три грађевинске радне машине (багер и два камиона).

7. ОПИС МЕРА ПРЕДВИЋЕНИХ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА, СМАЊЕЊА ИЛИ ОТКЛАЊАЊА СВАКОГ ЗНАЧАЈНОГ ШТЕТНОГ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Мере заштите од могућег негативног утицаја експлоатације шљунка, представљају најзначајнији део документа, јер омогућавају надлежном инспекцијском органу контролу и надзор над реализацијом пројекта и евентуалну интервенцију у случају непридржавања дефинисаних законских обавеза и мере заштите животне средине од стане Носиоца пројекта.

Мере које су неопходне за спречавање, смањење и отклањање сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину могу се класификовати на следеће:

- Мере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима за ову врсту делатности и роковима за њихово спровођење;
- Мере које ће се предузети у случају удеса;
- Планове и техничка решења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација и др.);
- Друге мере које могу утицати на спречавање или смањење штетних утицаја на животну средину.

Мере које су предвиђене законом и другим прописима

Обавеза је Носиоца пројекта да прибави све услове и сагласности надлежних институција, што је учињено у претходном поступку (у прилогу Захтева)

Мере које ће се предузети у случају удеса

- Обавеза је Носиоца пројекта да у случају процуривања горива из радних машина одмах обустави рад машине;
- Обавезно просути садржај прекрити и умешати са песком (ситном фракцијом шљунка);
- Густу смешу горива и адсорбента ставити у метално буре и предати надлежној организацији на даље поступање;
- Обезбедити раднике за стални надзор комплекса;
- Руковаоци машинама морају бити стално присутни уз радну машину док је у погону-док је мотор у раду. Не удаљавати се од машине док је на леру.

Мере које су предвиђене пројектном документацијом

- Максимална дубина ископа багером по пројекту износи 2.80м

Планови и техничка решења заштите животне средине

- По завршеној експлоатацији и уклањању багера, извршиће се осигурање обале сађењем траве и самоникле врбе.

Друге мере заштите животне средине

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца
Друге мере заштите животне средине су мере које предлажу аутору Захтева и које се морају реализовати у домену управљања животном средином на предметној локацији.

- Обезбедити пластичну канту за одлагање комуналног отпада;
- Комунални отпад односити са комплекса свакодневно, после завршетка радног времена;
- Неопходно је редовно комунално одржавање и чишћење контејнера за смештај радника и комплекса;
- Забрањено је било какво спаљивање отпада (чврстог и течног) на комплексу;
- Обавезно је свакодневно вођење евиденције о ископаним и извеженим количинама отк rivke и шљунка.

8. ПОДАЦИ О МОГУЋИМ ТЕШКОЋАМА

У току израде овог Захтева, нису констатовани технички недостаци због којих би функционисање Проекта угрожавало животну средину. Исто тако није утврђено непостојање стручног знања и вештина за пројектовање и примену мера заштите животне средине.

9. ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА И ДРУГА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Закон о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр.72/09);
- Закон о заштити животне средине („Сл.гласник РС“, бр.135/04);
- Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине („Сл.гласник РС“, бр.36/09);
- Закон о заштити природе („Сл.гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 1/10 – исправка и 14/2016);
- Закон о водама (број 30/10, 93/12 и 101/16);
- Закон о превозу опасних материја („Сл.лист СФРЈ“, бр.27/90, 45/90, 24/94, 28/96, 21/99, 44/99, 68/02);
- Закон о управљању отпадом („Сл.гласник РС“, бр.36/09);
- Закон о заштити од пожара („Сл.гласник РС“, бр.111/09);
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник РС“, бр.101/05);
- Правилник о садржини Студије о процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр.69/05);
- Правилник о начину поступања са отпадима који имају својства опасних материја („Сл.гласник РС“, бр.12/95).

ПРИЛОЗИ

1. Копија плана са листом непокретности бр.953-1/2018- од 08.05.2018.год издата од стране Службе за катастар непокретности Ђуприја.
2. Водни услови издати од стране ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш, под бр.7959 од 12.09.2018.
4. Услови заштите природе, издати од стране Завода за заштиту природе, Нови Београд, број 020-2787/3 од 23.10.2018.године.

Ред. бр.	Питање	да/не	Да ли ће то имати значајне последице?
1.	Да ли извођење, рад или престанак рада пројекта подразумевају активности које ће проузроковати физичке промене на локацији (топографије, коришћења земљишта, измену водних тела) ?	ДА	Експлоатација речног наноса (песка и шљунка) са спруда у кориту реке Велике Мораве, узрокује физичке промене на локацији.
2.	Да ли извођење или рад пројекта подразумева коришћење природних ресурса, као што су земљиште, воде, материјали или енергија, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обезбеђују?	ДА	Природни ресурси који се експлоатишу из корита реке Велике Мораве, припадају обновљивим ресурсима.
3.	Да ли пројекат подразумева коришћење, складиштење, транспорт, руковање или производњу материја или материјала који могу бити штетни по људско здравље или животну средину, или који могу изазвати забринутост због постојећих или потенцијалних ризика по људско здравље?	НЕ	Пројекат подразумева експлоатацију минералних сировина поступком багеровања, што је механичка технолошка операција.
4.	Да ли ће на пројекту током извођења, рада или по престанку рада настајати чврсти отпад?	НЕ	Обављањем предметне делатности не настаје чврсти отпад.
5.	Да ли ће на пројекту долазити до испуштања загађујућих материја или било каквих опасних, отровних или непријатних материја у ваздуху?	ДА	Обављањем активности експлоатације речног наноса, емитују се издувни гасови који настају сагоревањем дизел горива у дизел мотору који покреће багер.
6.	Да ли ће пројекат проузроковати буку и вибрације, испуштање светlostи, топлотне енергије или електромагнетног зрачења?	ДА	Очекује се повећани ниво буке од рада дизел мотора током рада багера на ископу песка и шљунка. Повећаних вибрација, светlostи, топлоте и електромагнетног зрачења,

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца

Ред. бр.	Питање	да/не	Да ли ће то имати значајне последице?
			нема.
Ред. бр.	Питање	да/не	Да ли ће то имати значајне последице?
1.	Да ли извођење, рад или престанак рада пројекта подразумевају активности које ће проузроковати физичке промене на локацији (топографије, коришћења земљишта, измену водних тела) ?	ДА	Експлоатација речног наноса (песка и шљунка) са спруда у кориту реке Велике Мораве, узрокује физичке промене на локацији.
2.	Да ли извођење или рад пројекта подразумева коришћење природних ресурса, као што су земљиште, воде, материјали или енергија, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обезбеђују?	ДА	Природни ресурси који се експлоатишу из корита реке Велике Мораве, припадају обновљивим ресурсима.
3.	Да ли пројекат подразумева коришћење, складиштење, транспорт, руковање или производњу материја или материјала који могу бити штетни по људско здравље или животну средину, или који могу изазвати забринутост због постојећих или потенцијалних ризика по људско здравље?	НЕ	Пројекат подразумева експлоатацију минералних сировина поступком багеровања, што је механичка технолошка операција.
4.	Да ли ће на пројекту током извођења, рада или по престанку рада настајати чврсти отпад?	НЕ	Обављањем предметне делатности не настаје чврсти отпад.
5.	Да ли ће на пројекту долазити до испуштања загађујућих материја или било каквих опасних, отровних или непријатних материја у ваздуху?	ДА	Обављањем активности експлоатације речног наноса, емитују се издувни гасови који настају сагоревањем дизел горива у дизел мотору који покреће багер.
6.	Да ли ће пројекат проузроковати буку и вибрације, испуштање светlostи, топлотне енергије или електромагнетног зрачења?	ДА	Очекује се повећани ниво буке од рада дизел мотора током рада багера на ископу песка и шљунка. Повећаних вибрација, светlostи, топлоте и електромагнетног зрачења, нема.

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „ALEX-P“ из Свилајнца

7.	Да ли пројекат доводи до ризика од контаминације земљишта или воде испуштеним загађујућим материјама на тло или у површинске или подземне воде?	НЕ	Пројекат не предвиђа било каквог испуштања загађујућих материја у површинске воде или тло, искључиво у случају акцидента-процуривања течних горива из резервоара наведене механизације.
8.	Да ли ће током извођења или рада пројекта постојати било какав ризик од удеса, који може угрозити људско здравље или животну средину?	НЕ	Генерално, ризик од удеса увек постоји. Угрожавање људског здравља, загађивање земљишта и подземних вода, активностима при експлоатацији речног наноса није могуће. Али у случају хаварије багера, могуће је изливавање нафтних деривата (дизел горива и уље за подмазивање).
9.	Да ли ће Пројекат довести до социјалних промена, на пример у демографском смислу, традиционалном начину живота, запошљавању?	НЕ	
10.	Да ли постоје било који други фактори које треба анализирати, као што је развој који ће уследити, који би могли довести до последица по животну средину или до кумулативних утицаја са другим постојећим или планираним активностима на локацији?	НЕ	
11.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, заштићених по међународним или домаћим прописима због својих еколошких, пејзажних, културних или других вредности, која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца

12.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, важних и осетљивих због еколошких разлога, на пример мочваре, водотоци или друга водна тела, планинска или шумска подручја, која могу бити загађена извођењем пројекта?	НЕ	
13.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације која користе заштићене, важне и осетљиве врсте фауне и флоре (на пример за насељавање, лежење, одрастање, одмараштавање, презимљавање и миграцију) а која могу бити загађене реализацијом пројекта?	НЕ	
14.	Да ли на локацији или у близини локације постоје површинске или подземне воде, које могу бити захваћене утицајем пројекта?	ДА	Река Велика Морава и подземне воде у експлоатационом пољу.
15.	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја или природни облици високе амбијенталне вредности који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	
16.	Да ли на локацији или у близини локације постоје путни правци или објекти који се користе за рекреацију, или други објекти, који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	
17.	Да ли на локацији или у близини локације постоје транспортни правци који могу бити загушени или који проузрокују проблеме по животну средину, а који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	
18.	Да ли се пројекат налази на локацији на којој ће вероватно бити видљив великим броју људи?	НЕ	

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца

19.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја или места од историјског и културног значаја која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	
20.	Да ли се пројекат налази на локацији у претходном неразвијеном подручју које ће због тога претрпети губитак зелених површина?	НЕ	
21.	Да ли се на локацији или у близини локације пројекта користи земљиште, на пример за куће, вртове, друге приватне намене, индустријске или трговачке активности, рекреацију, као јавни отворени простор, за јавне објекте, пољопривредну производњу, за шуме, туризам, рударске или друге активности које могу бити захваћене утицајем пројекта?	НЕ	
22.	Да ли за локацију или околину локације постоје планови за будуће коришћење земљишта које може бити захваћено утицајем пројекта?	НЕ	
23.	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја са великим густином насељености или изграђености, која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	
24.	Да ли се на локацији или у близини локације има подручја заузетих специфичним (осетљивим) коришћењима земљишта, на пример болнице, школе, верски објекти, јавни објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	

Самостална аутопревозничка-трговинска радња „АЛЕХ-Р“ из Свилајнца

25.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја са важним, високо квалитетним или ретким ресурсима (на пример подземне воде, површинске воде, шуме, пољопривредна, риболовна, ловна и друга подручја, заштићена природна добра, минералне сировине и др.) која могу бити који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	
26.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја која већ трпе загађења или штету на животној средини (на пример где су постојећи правни нормативи животне средине пређени), која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	
27.	Да ли је локација пројекта угрожена земљотресима, слегањем земљишта, клизиштима, ерозијом, поплавама или повратним климатским условима (на пример температурним разликама, маглом, јаким ветровима) које могу довести до проузроковања проблема у животној средини од стране пројекта?	НЕ	

Самостална аутопревозничка-трговинска
радња „Алех-Р“ Свилајнац

Власник: Бобан Радисављевић